

Bruselj, 19. junij 2017
(OR. en)

10387/17

COEST 142
CFSP/PESC 556

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Datum:	19. junij 2017
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	9911/17
Zadeva:	Sklepi Sveta o strategiji EU za Srednjo Azijo

V prilogi vam pošiljamo sklepe Sveta o strategiji EU za Srednjo Azijo, ki jih je Svet sprejel 19. junija 2017.

Sklepi Sveta o strategiji EU za Srednjo Azijo

1. Svet se zaveda, da so postale srednjeazijske države pomembne partnerice EU. Deset let po sprejetju strategije za Srednjo Azijo¹ in več kot 25 let po razglasitvi neodvisnosti petih držav s tega območja izraža zadovoljstvo nad napredkom, doseženim v razvoju odnosov med EU ter Kazahstanom, Kirgiško republiko, Tadžikistanom, Turkmenistanom in Uzbekistanom, pa tudi srednjeazijsko regijo kot celoto. Poudarja pomen sedanjih oblik sodelovanja med EU in srednjeazijskimi državami, kot so ministrska srečanja med EU in Srednjo Azijo, sveti za sodelovanje s posameznimi državami ter politični in varnostni dialog na visoki ravni, zaveda pa se tudi pomembnega dela, ki ga opravlja PPEU za Srednjo Azijo.
2. Glavni cilji in prednostna področja strategije EU za Srednjo Azijo iz leta 2007 ter sklepov Sveta o strategiji EU za Srednjo Azijo z dne 22. junija 2015 so še vedno aktualni. Svet ponovno potrjuje svojo odločenost za vzpostavitev trdnih in trajnih odnosov, temelječih na skupni odgovornosti ter stremecih k spodbujanju mirnega, uspešnega, trajnostnega in stabilnega socialno-ekonomskega razvoja srednjeazijske regije v skladu z globalno strategijo EU in skupno zavezo za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja.
3. Svet ponovno poudarja, da je intenzivnost odnosov povezana z ambicijami in potrebami posameznih srednjeazijskih držav glede napredka v razvoju naših dvostranskih odnosov, pa tudi z njihovo zavezanostjo izvajanju reform za krepitev demokracije, temeljnih svoboščin, pravne države in neodvisnosti sodstva ter za posodobitev in diverzifikacijo gospodarstva. EU bo pri sodelovanju z omenjenimi petimi državami tudi v prihodnje v celoti upoštevala posebnosti socialno-ekonomskega razvoja posameznih držav, njihovega upravljanja in ambicij. Svet pozdravlja nedavno tendenco v smeri krepitev regionalnih izmenjav v Srednji Aziji, hkrati pa spodbuja Komisijo in države članice, naj izvajajo večdržavne programe, kadar je to ustrezno za krepitev regionalnega sodelovanja.

¹ „EU in Srednja Azija: strategija za novo partnerstvo“, dokument Sveta 10113/07 z dne 31. maja 2007.

4. Svet glede na resne izzive v tej regiji na področju človekovih pravic, tudi kar zadeva enakost med spoloma, znova poudarja ključni pomen nadaljnega konstruktivnega dialoga s srednjeazijskimi državami glede dobrega upravljanja, pravne države in človekovih pravic. To zajema spodbujanje spoštovanja človekovih pravic, uvrstitev sodelovanja na področju pravne države na še bolj prednostno mesto v okviru strategije EU ter podpiranje srednjeazijskih držav v boju proti korupciji in pri spodbujanju odgovornosti ob celoviti uporabi obstoječe pobude na področju pravne države in njene platforme. E-upravljanje je pomembno orodje v ta namen. Svet prav tako poziva, naj pri izvajanju strategije še naprej in intenzivno sodeluje civilna družba, saj bo tako lahko učinkovito prispevala k političnemu dialogu in razvoju.
5. Svet se zaveda varnostnih izzivov, s katerimi se srečujejo srednjeazijske države, in poudarja, da je treba okrepiti dialog in sodelovanje v zvezi z varnostnimi izzivi, kot so preprečevanje nasilnega ekstremizma (vključno z reševanjem vprašanja radikalizacije in tujih bojnikov) in boj proti terorizmu, pri tem pa več pozornosti nameniti preprečevanju. Poudarja pomen raziskav pri raziskovanju vzrokov za radikalizacijo, ki bi usmerjale oblikovanje z dokazi podprtih pristopov in ukrepov za zmanjšanje radikalizacije. Zaveda se pomena učinkovitega nadzora meja pri spodbujanju čezmejne trgovine, boju proti nezakonitemu tihotapljenju oseb in blaga ter obvladovanju migracijskih tokov in je odločen še naprej podpirati krepitev sodelovanja med srednjeazijskimi državami pri upravljanju njihovih meja. Svet znova poudarja tudi odločenost EU za nadaljnje razvijanje regionalnega dialoga o varnosti s srednjeazijskimi državami, pri čemer je treba zagotoviti intenzivnejše sodelovanje Afganistana in s tem prispevati k prizadevanjem za stabilizacijo sosredstva Srednje Azije.
6. Svet se zaveda potrebe po okrepitvi strateškega komuniciranja EU v Srednji Aziji, da bi med drugim zagotovili boljšo prepoznavnost ter poznavanje strategije EU in njenih rezultatov. Prav tako poudarja pomen neodvisnega medijskega okolja brez notranjih in zunanjih pritiskov.

7. Svet izpostavlja tudi pomen podpore izobraževanju. Izobraževalni programi EU in posameznih držav članic bi morali imeti ključno vlogo pri podpiranju institucij Srednje Azije v okviru razvijanja zmogljivosti za zagotavljanje modernih in vključujočih učnih načrtov, ki ustrezajo potrebam trga dela ter prispevajo k spodbujanju vrednot demokracije, človekovih pravic, temeljnih svoboščin in medkulturnega dialoga, ob celoviti uporabi obstoječe pobude na področju izobraževanja in njene platforme. Medosebni stiki in mednarodno sodelovanje pomembno prispevajo k tem prizadevanjem. Zagotavljanje povezav med kakovostnim sekundarnim in terciarnim izobraževanjem in poklicnim usposabljanjem, pa tudi med raziskavami in trgi dela, bo dodatno spodbudilo inovacije, zaposlovanje in enakost med spoloma. Pripomoglo bo tudi k preprečevanju izključevanja in zmanjšanju tveganja radikalizacije med mladimi.
8. Svet poudarja pomen spodbujanja zanesljivega in privlačnega okolja za trajnostne in odgovorne naložbe v Srednji Aziji, pa tudi stabilnega pravnega okvira, pravne varnosti, preglednosti, sodelovanja poslovne skupnosti in regionalnega povezovanja. V skladu s tem poudarja obstoječo povezavo med pravno državo, dobrim upravljanjem in boljšim poslovnim okoljem. Prav tako poudarja, da je treba povečati izmenjavo izkušenj in znanja v zvezi z inovativnimi tehnologijami, zlasti na področju obnovljivih virov energije, energetske učinkovitosti, upravljanja voda, kmetijstva in razvoja podeželja, s čimer bi spodbudili trajnostni razvoj.
9. Kar zadeva energetski, infrastrukturni in prometni sektor, Svet poudarja, da bi morali v okviru sodelovanja med EU in Srednjo Azijo prednost nameniti medsebojnemu povezovanju srednjeazijskih držav ter njihovem vključevanju na mednarodne trge in v prometne koridorje. EU si bo še naprej prizadevala za razširitev južnega plinskega koridorja v Srednjo Azijo ter nadaljnje spodbujanje svojega večstranskega in dvostranskega sodelovanja na področju energije. Še naprej bo spodbujala tudi obnovljive vire energije in energetske učinkovitost v Srednji Aziji, in sicer tako, da bo nudila strokovno znanje pri razvijanju trdnih regulativnih okvirov in podpirala naložbeno sodelovanje z evropskimi finančnimi institucijami.

10. Kar zadeva občutljivo področje skupnih naravnih virov in njihovo pomembno vlogo za stabilnost regije, Svet poudarja, da je treba spoštovati strateške interese vseh petih srednjeazijskih držav, obenem pa spodbujati večstranske in regionalne okvire dialoga ter večje spoštovanje mednarodnih konvencij in pravnih načel, ki urejajo vprašanja, povezana z okoljem, upravljanjem čezmejnih virov in posledicami izginotja Aralskega jezera. Visoko predstavnico, Komisijo in države članice poziva, naj pomagajo srednjeazijskim državam pri boljši opredelitvi pristopov do trajnostne uporabe in učinkovitega upravljanja naravnih virov, zlasti vode na nacionalni in čezmejni ravni, regijo pa naj podpirajo tudi pri spopadanju z učinki podnebnih sprememb in zagotavljanju varstva okolja, pri čemer je treba zagotoviti celovito uporabo obstoječe pobude za sodelovanje na področju okolja in voda ter njene platforme. Pozdravlja tudi posebne pobude Evropske komisije, pripravljene ob tesnem usklajevanju z ustreznimi mednarodnimi partnerji (IAEA, EBRD), za odpravljanje posledic uranovih odpadkov v Srednji Aziji, pa tudi njeno podporo zmanjševanju bioloških, radioloških in jedrskih tveganj v Srednji Aziji.
11. Svet je seznanjen z načrti za racionalizacijo programov Evropske komisije za pomoč pri regionalnem razvoju na dve okvirni področji: trajnostna rast/delovna mesta in varnost/stabilnost, ob tem pa poudarja, da so potrebne skupne rešitve, kar ne bi smelo posegati v nadaljnje razprave o teh programih v ustreznih forumih. Treba je izboljšati odpornost regije kot celote in odpornost posameznih držav.
12. Svet v duhu celostnega pristopa poudarja potrebo po nadaljnjem izboljšanju sodelovanja, usklajevanja in sinergij med državami članicami, ESZD in Evropsko komisijo. Pomembno je, da države članice EU še naprej prispevajo k izvajanju strategije in seznanjajo Svet s svojimi nacionalnimi pobudami.

13. Svet poudarja, da je treba poskrbeti za tesno dopolnjevanje in skladnost med dvostranskimi in regionalnimi programi Komisije in držav članic ter s tem zagotoviti dobro prilagajanje potrebam srednjeazijskih držav, podpora ESZD, Evropske komisije in držav članic pa mora biti povezana, celovita in skladna. Poseben poudarek je treba nameniti občutku skupne odgovornosti držav upravičenk, EU in njenih držav članic.
14. Svet se zaveda pomena dialoga in usklajevanja z ustreznimi regionalnimi in mednarodnimi organizacijami, zlasti OVSE, ki še naprej ohranja koristno prisotnost na terenu v vseh petih srednjeazijskih državah, Svetom Evrope, ZN in drugimi, ter s sosedomi srednjeazijskih držav in drugimi dejavnimi državami v regiji, da bi našli sinergije med našimi zadevnimi politikami in pobudami, povezanimi z vprašanji, kot so varnost, medsebojne povezave, promet, energija in trajnostni razvoj, vključno z možnostmi, ki jih ponujajo pobude o „svilni poti“.
15. Evropska unija ostaja zavezana svojim strateškim ciljem ter podpori političnim in gospodarskim reformam v Srednji Aziji. Svet ob deseti obletnici prve strategije za Srednjo Azijo meni, da je čas za pregled in obnovitev naših odnosov ob upoštevanju novih geopolitičnih razmer ter spreminjajočih se potreb in zmogljivosti naših srednjeazijskih partneric. Visoko predstavnico in Komisijo zato poziva, naj do konca leta 2019 pripravita predlog nove strategije v skladu z globalno strategijo EU. V novi strategiji bi bilo treba preučiti dosežke ukrepov, ki jih je EU od leta 2007 sprejela za podporo Srednji Aziji. O njej bi bilo treba temeljito razpravljati z državami članicami, postaviti pa bi morala tudi temelje za obnovljeno in okrepljeno partnerstvo s to regijo ter usmerjati prihodnjo pomoč EU Srednji Aziji. EU namerava pri pripravi nove strategije sodelovati s srednjeazijskimi partnericami.